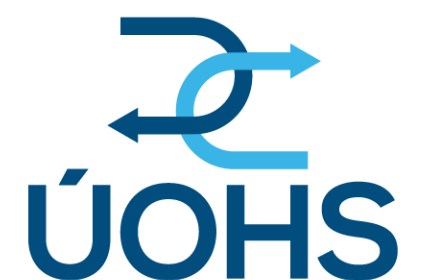

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

PŘEHLED KOMPETENCÍ A ČINNOSTI

2018

Mgr. Martin Švanda
tiskový mluvčí

Obsah prezentace

- I. Působnost a organizace ÚOHS**
- II. Správní proces a soudní přezkum**
- III. Ochrana hospodářské soutěže**
- IV. Významná tržní síla**
- V. Veřejné zakázky**
- VI. Veřejná podpora**

Působnost a organizace ÚOHS I

■ Historie

- 1991 zřízen Český úřad pro hospodářskou soutěž
- 1992-1995 Ministerstvo pro hospodářskou soutěž
- 1996 Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

Působnost a organizace ÚOHS II

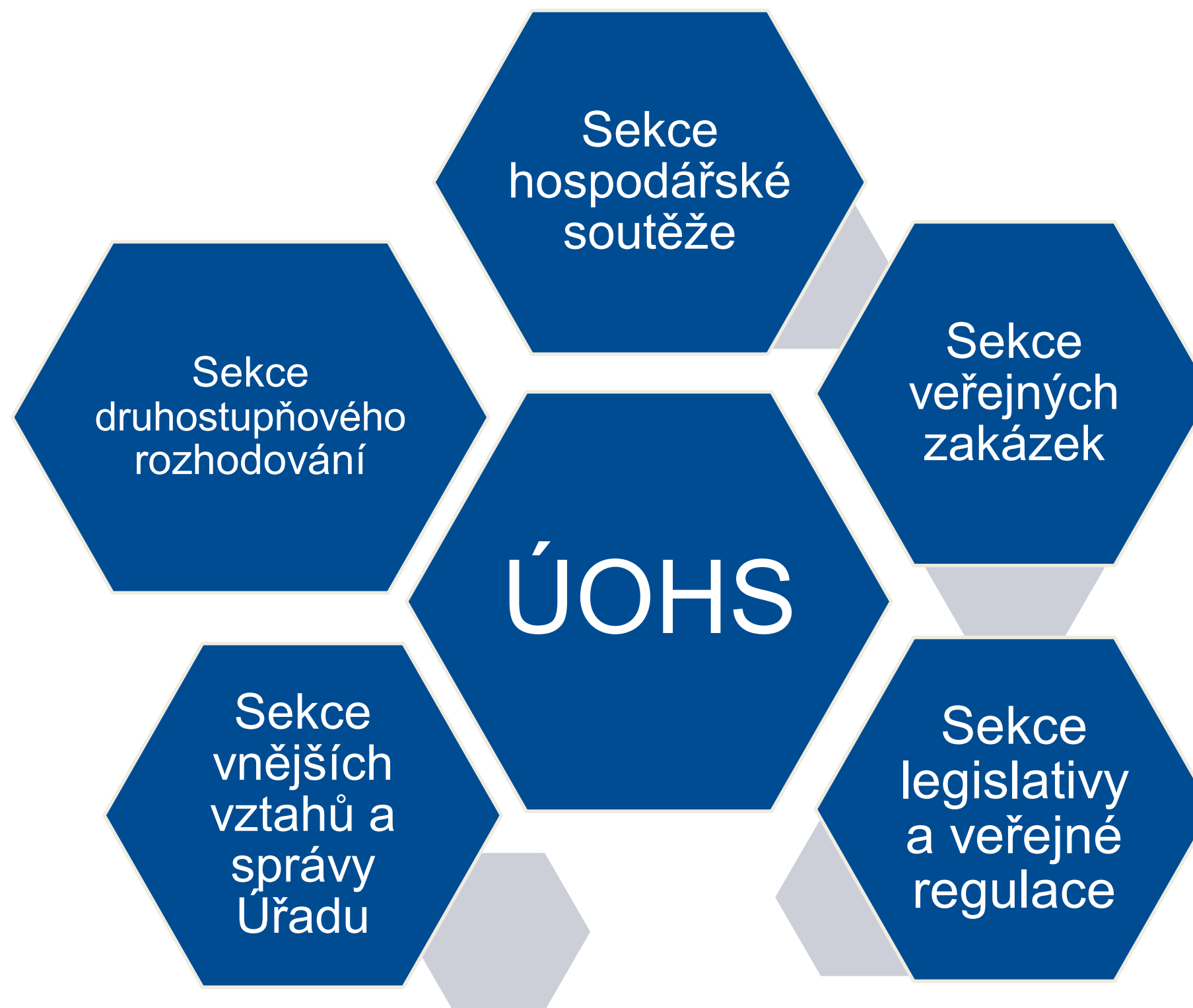
- ústřední orgán státní správy (další ÚOSS – ČTU, ERÚ, ÚOOÚ, ČSÚ...)
- **nezávislý** - nepodléhá žádnému ministerstvu
- **zákon č. 273/1996 Sb.**, o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže
- podpora a ochrana HS proti jejímu nedovolenému omezování
- sídlo v Brně
- předseda Úřadu (6 let, jmenován prezidentem na návrh vlády, max. 2 mandáty)
- 3 místopředsedové

Působnost a organizace ÚOHS III

- **Dle zákona o působnosti Úřad:**
  - vytváří podmínky pro podporu a ochranu hospodářské soutěže
  - vykonává dozor nad zadáváním veřejných zakázek
  - vykonává další působnosti stanovené zvláštními zákony
- **Oblasti působnosti**
  - 1991: hospodářská soutěž
  - 1995: veřejné zakázky
  - 2000: veřejná podpora
  - 2009: významná tržní síla
  - 2017: zákon o platebním styku

Působnost a organizace ÚOHS IV

Působnost a organizace ÚOHS V

Předseda ÚOHS

- Petr Rafaj (od 2009, v 2015 jmenován na druhé období)

Místopředsedové

- Hynek Brom
- Eva Kubišová
- Petr Solský

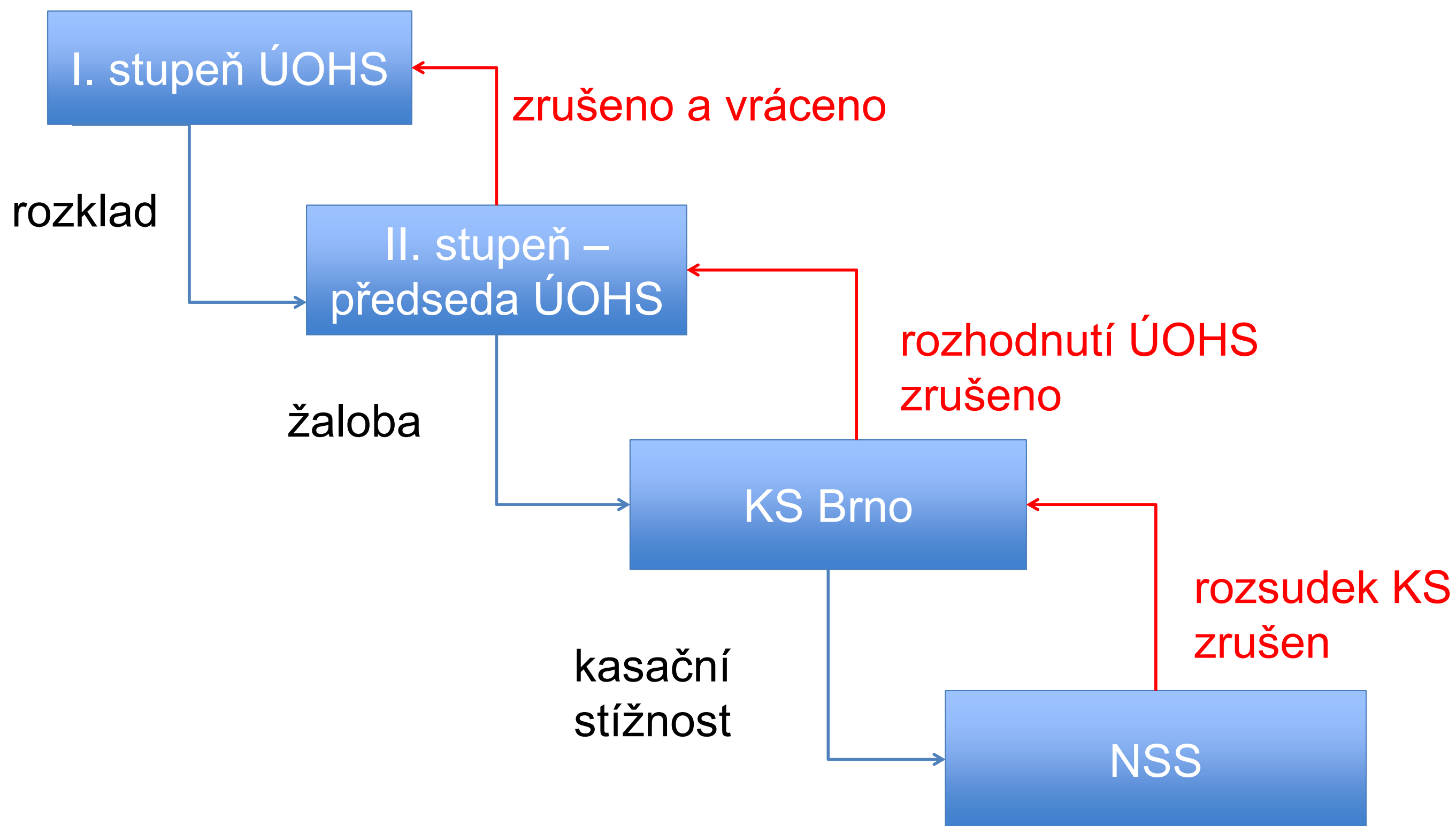

Správní proces a soudní přezkum I

- **Správní řízení dle správního řádu (č. 500/2004 Sb.)**
  - dvoustupňové
  - rozklad k předsedovi Úřadu
- **Soudní přezkum**
  - žaloba ke Krajskému soudu v Brně
  - mimořádný opravný prostředek – kasační stížnost k NSS

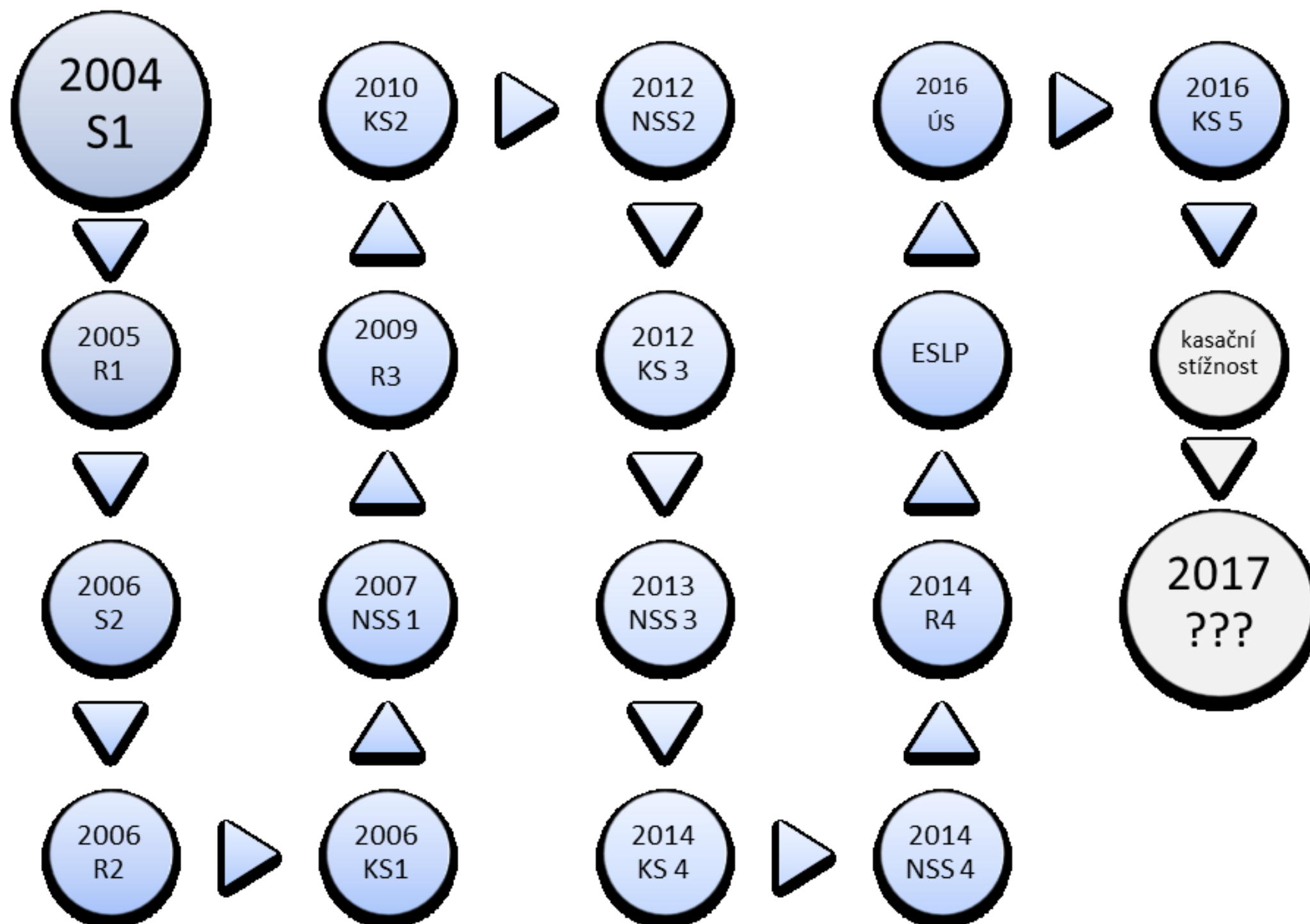

Správní proces a soudní přezkum II

Správní proces a soudní přezkum III

Kartel pekařů

Ochrana hospodářské soutěže I

Legislativa

- Antitrustové zákonodárství – od počátku 20. století, nejdříve v USA, Kanada. Po 2. světové válce v EU. Nyní jsou soutěžní režimy v téměř 120 zemích světa.
- **zákon č. 143/2001 Sb.**, o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů
- přímá aplikace unijního práva – **články 101 a 102 Smlouvy o fungování EU** (v případě, že jedná má dopad na vnitřní trh ve více členských státech EU)

Ochrana hospodářské soutěže II

Základní pilíře ochrany hospodářské soutěže

- Zakázané dohody
- Zneužití dominantního postavení
- Spojování soutěžitelů

České speciality

- Dozor nad orgány veřejné správy
- Dohled nad problematikou platebního styku (284/2009 Sb.)
- **Pojem soutěžitel:** *Fyzické a právnické osoby, jejich sdružení, sdružení těchto sdružení a jiné formy seskupování, a to i v případě, že tato sdružení a seskupení nejsou právnickými osobami, pokud se účastní hospodářské soutěže nebo ji mohou svou činností ovlivňovat, i když nejsou podnikateli.*

Ochrana hospodářské soutěže III

Zakázané dohody

- **Soutěžitel** má svou tržní strategii stanovovat individuálně a nezávisle na ostatních soutěžitelích na trhu
- **Horizontální dohody** – mezi přímými konkurenty
  - ceny, zákazníci, trhy, omezování výroby
- **Vertikální dohody** – mezi subjekty na různých úrovních dodavatelsko-odběratelského řetězce
  - určování cen pro další prodej (*Resale Price Maintenance*)

Ochrana hospodářské soutěže IV

Bid rigging

- Zakázané dohody mezi uchazeči o veřejné zakázky
- Až 20% zvýšení ceny zakázky
- Úřad může využít synergie
- Jednoznačná priorita v oblasti hospodářské soutěže

Leniency program

- nástroj k odhalování kartelových dohod
- kdo první nahlásí Úřadu existenci dohody, nedostává pokutu

Ochrana hospodářské soutěže V

Zneužití dominantního postavení

- **Dominantní postavení** – pokud je soutěžitel tak silný, že na trhu může jednat bez ohledu na konkurenci (40 % podíl na trhu + další faktory)
- Samotné dominantní postavení není protizákonné

Zneužitím je:

- Vynucování nepřiměřených podmínek ve smlouvách
- Vázání smlouvy na odebrání jiného plnění
- Uplatňování rozdílných podmínek bez objektivních důvodů
- Zastavení nebo omezení výroby a dodávek
- Odmítnutí přístupu k sítím
- Predátorské ceny

Ochrana hospodářské soutěže VI

Spojování soutěžitelů

- účelem je zabránit vzniku dominanta, který by mohl narušit hospodářskou soutěž na relevantních trzích
- obratová kritéria: dohromady 1,5 mld. CZK + dva 250 mil. CZK
- povinnost podat návrh na povolení spojení, bez povolení není možno fúzi uskutečnit
- zjednodušené a standardní řízení
- 1 měsíc nebo 1+4 měsíce

Ochrana hospodářské soutěže VII

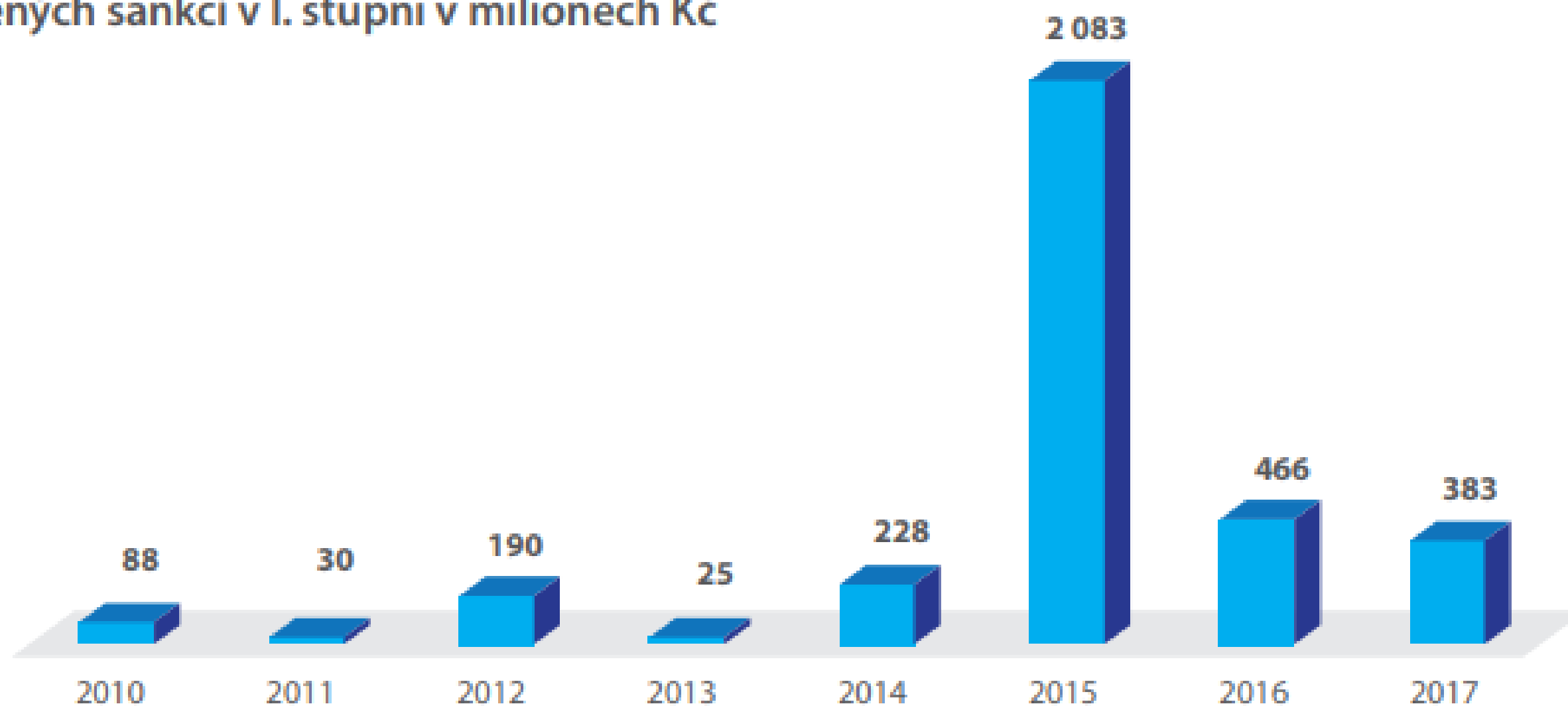
Tresty za porušení pravidel HS

- pokuta až do výše 10 % z obrátu za předcházející účetní období nebo do 10 milionů Kč
- zohledňuje se: závažnost, délka trvání, úmysl, spolupráce s úřadem, leniency, narovnání
- pokuta nesmí mít likvidační charakter
- v případech bid riggingu možno uložit zákaz účasti ve VZ
- pořádkové pokuty (neposkytnutí informace, neposkytnutí součinnosti při místním šetření)

Ochrana hospodářské soutěže VIII

Statistika

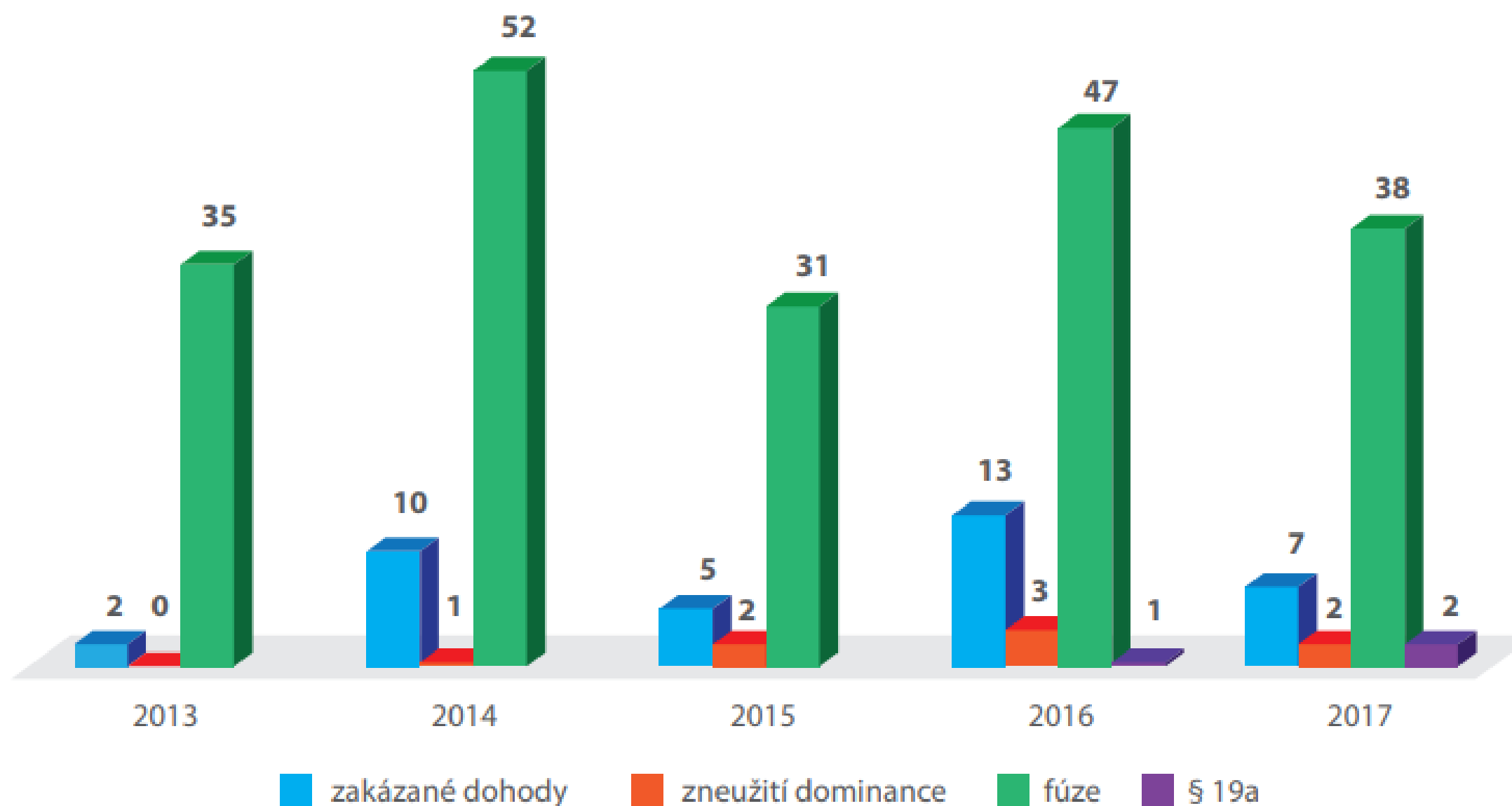
Výše uložených sankcí v I. stupni v milionech Kč

Ochrana hospodářské soutěže IX

Statistika

Počty vydaných rozhodnutí v oblasti hospodářské soutěže

Významná tržní síla

- **Zákon č. 395/2009 Sb.**, o významné tržní síle při prodeji zemědělských a potravinářských produktů a jejím zneužití
- účinný od 1. února 2010
- v roce 2016 proběhla významná novelizace
- obchodní řetězce s obratem nad 5 mld. Kč mají VTS
- vztahy mezi obchodními řetězci a jejich dodavateli
  - splatnost faktur, písemné smlouvy, poplatky

Veřejné zakázky I

- **zákon č. 134/2016 Sb.**, o zadávání veřejných zakázek
- dozor nad formálním postupem zadavatele v zadávacím/koncesním řízení – nikoliv zakázky malého rozsahu
- do října 2016 zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách
- zákon č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících

- **základní zásady VZ:**
  - transparentnost
  - zákaz diskriminace
  - rovný přístup k uchazečům
  - přiměřenost

Veřejné zakázky II

Správní řízení

- zahajuje se na návrh nebo ex offó
  - postup dle speciální úpravy + subsidiárně správní řád
  - řada povinností účastníků
  - lhůty dle správního řádu – 60 dní
  - **Návrhové správní řízení**
    - návrh může podat jen subjekt, který může plnit zakázku
    - návrhu musí předcházet námitky zadavateli
    - s návrhem musí být složena kauce ve výši 1 % z ceny, nejméně 50 000 CZK, max. 10 mil. CZK
    - může návrh zamítnou nebo uložit nápravné opatření – zrušit úkony zadavatele nebo celé zadávací řízení
    - pokud je již uzavřena smlouva, pak se řízení zastavuje
-

Veřejné zakázky III

Správní řízení zahájené ex offó

- účastníkem jen zadavatel
- většinou již je uzavřena smlouva, pak přichází v úvahu jen pokuta, do 10 mil. CZK nebo do 10 % z ceny zakázky

Návrh na zákaz plnění ze smlouvy

- jediná možnost jak napadnout postup po uzavření smlouvy
- pokud nedošlo ke zveřejnění informace o zahájení zadávacího řízení
- pokud byl porušen zákaz uzavřít smlouvu
- uložení zákazu plnění/s odkladem až na 1 rok + pokuta
- upuštění od uložení zákazu kvůli důvodům hodným zvláštního zřetele spojeným s veřejným zájmem

Veřejné zakázky IV

Nejčastější pochybení

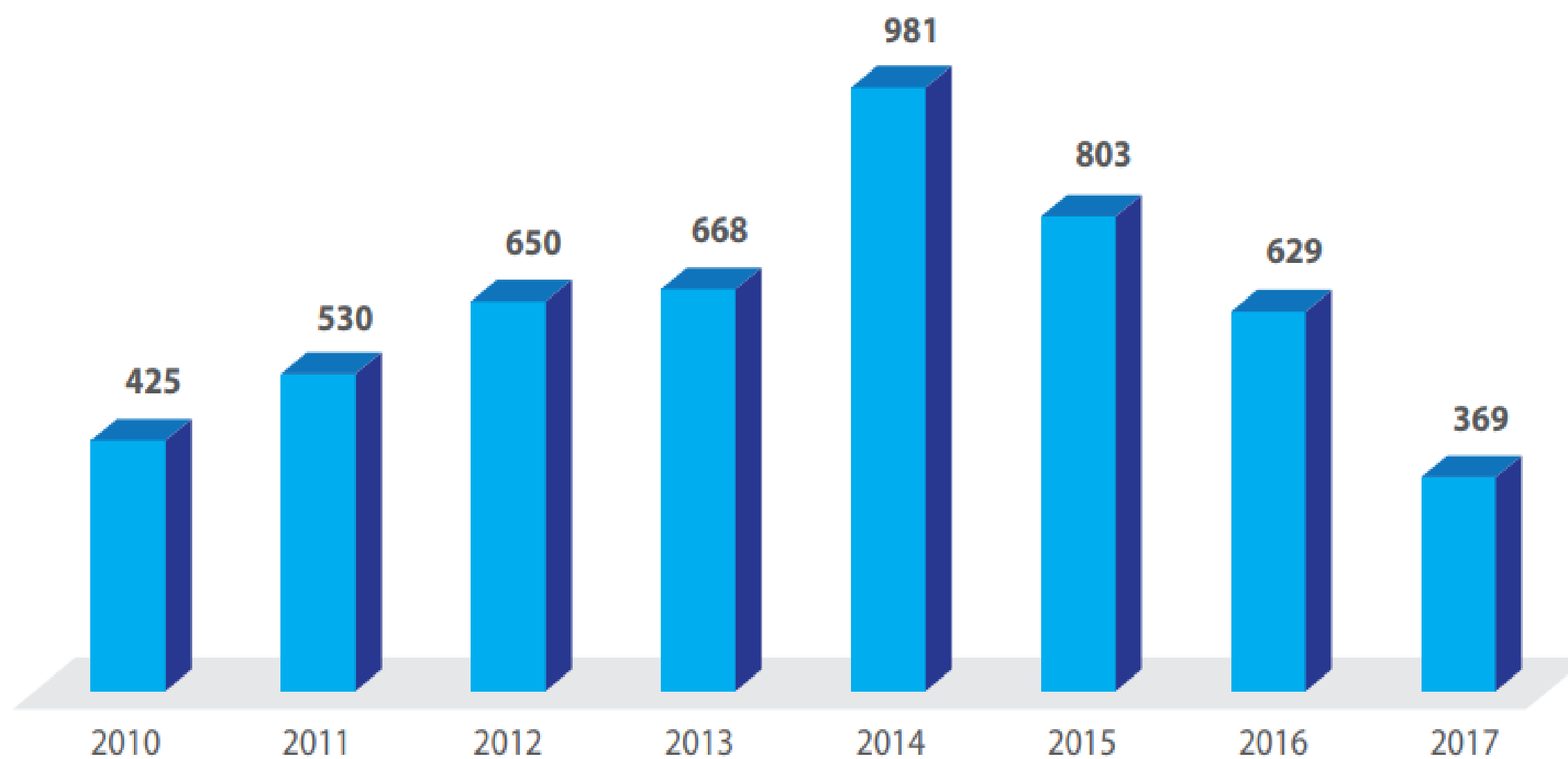
- nepřiměřené/diskriminační kvalifikační předpoklady
- neoprávněné zrušení zadávacího řízení
- neurčité/nejednoznačné zadávací podmínky
- nesprávné posouzení a hodnocení nabídek (MNNC)
- nevyhloučení dodavatele, který nesplnil požadavky
- porušení uveřejňovacích povinností – profil zadavatele, věstník
- zadání mimo zákon
- neoprávněné užití JŘBU

Veřejné zakázky V

Statistiky

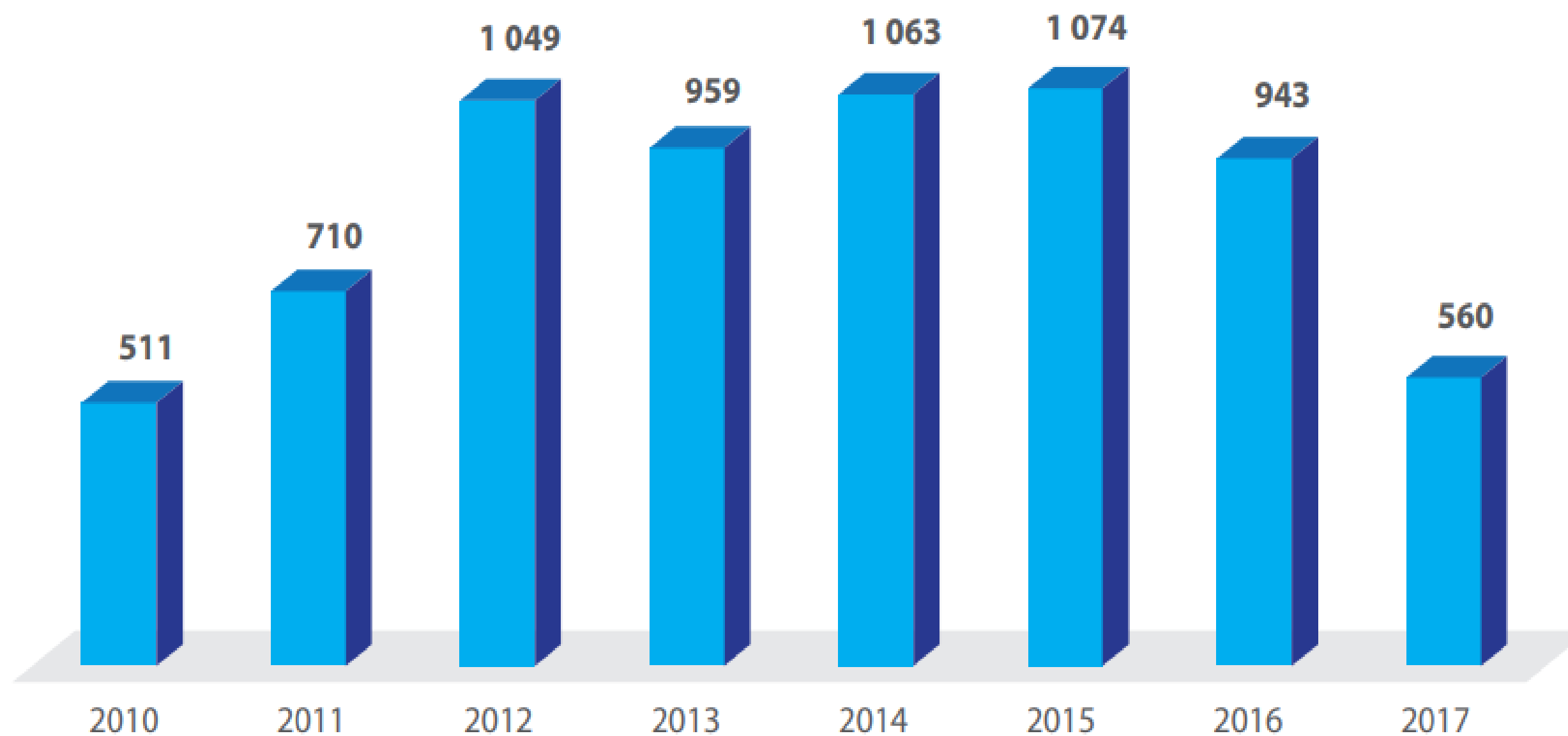
Celkový počet zahájených správních řízení v I. stupni

Veřejné zakázky VI

Statistiky

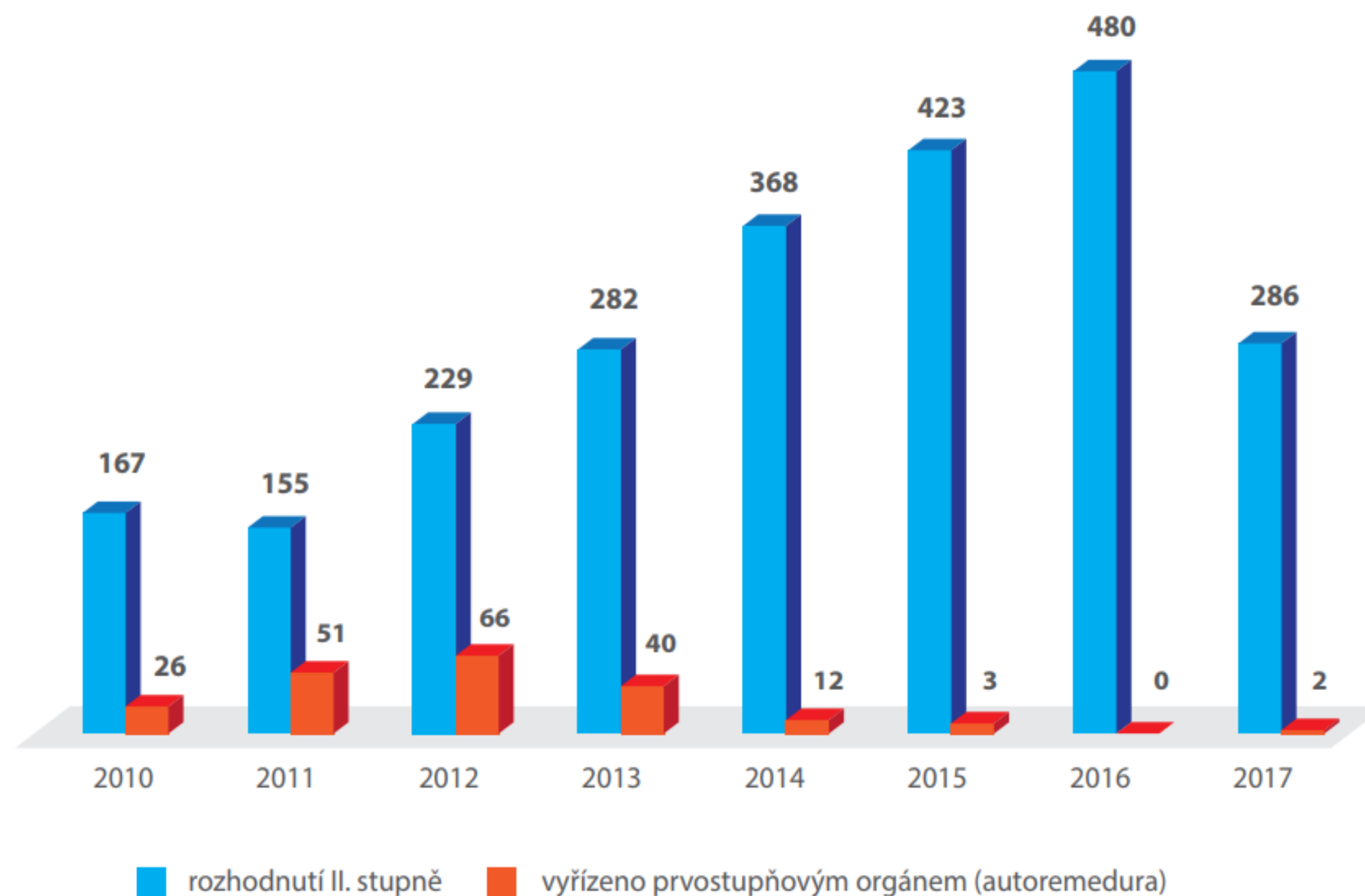
Počet vydaných rozhodnutí I. stupně

Veřejné zakázky VII

Statistiky

Počet rozkladů vyřízených v řízeních o rozkladech

Veřejná podpora I

Zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory

- ÚOHS je centrální koordinační, poradenskou, konzultační a monitorovací jednotkou pro všechny oblasti veřejné podpory kromě zemědělství a rybolovu (MZe)
- od 2004 nemá ÚOHS rozhodovací pravomoc, o všech veřejných podporách se rozhoduje Evropská komise
- V 2014 dokončena modernizace veřejné podpory

Veřejná podpora II

- obecně veřejná podpora narušuje hospodářskou soutěž
- poskytována jen tam, kde je to nezbytné k nápravě tržních selhání
- blokové výjimky – GBER, SGEI
- programy + jednotlivé podpory – nutno notifikovat
- podpora de minimis (200 000 eur ve 3 letech)

Děkuji za pozornost

Mgr. Martin Švanda
martin.svanda@uohs.cz

